

Sziasztok!

Most kevesebb munka, több tanulnivaló vár rátok. A könyvből most nem kell tanulni, elég a jegyzetek alapján, saját szavaitokkal.

A március 18-i tananyag:

Milyen volt a Szlovák Állam? – Aký bol slovenský štát?

Szlovákia egypártrendszeri fasiszta diktatúra volt. Lakosságának polgári és emberi jogai korlátozva voltak. A valódi hatalom **Hlinka Szlovák Néppártja** (HSZNP – szlovákul: HSL'S – Hlinkova slovenská ľudová strana) kezében volt, amely az alkotmányban és a törvényekben is rögzítette vezető szerepét. A HSZNP egypárti kormányzását „**lyukas totalizmusnak**“ is nevezték, mert enyhébb volt a szomszédos országokénál, nem nyilvánult meg olyan brutális formában (a zsidókat kivéve), nem végeztek ki politikai okokból senkit.

Szlovákia az elsők között jelölte meg hatágú sárga csillaggal (Dávid-csillag) a zsidókat. Szlovákia volt az első, németek által nem megszállt ország, ahonnan a zsidókat német koncentrációs táborokba deportálták. Sőt, *Szlovákia 500 német márkát fizetett fejéenként az elszállított zsidókért a németeknek.* 1942-ben 58 000, 1944 őszén, Szlovákia német megszállása után további 13 000 zsidó polgárt szállítottak el. **A zsidók deportálását a szlovák parlamentben mindenki megszavazta Esterházy János, az egyetlen magyar képviselő kivételével.**

A Szlovák Állam elsőként lépett be Hitler oldalán 1939-ben a világháborúba Lengyelország ellen. Az 1941-es Szovjetunió elleni német támadáshoz is azonnal csatlakozott kb. 50 ezer katonával.

A gazdasági helyzet a szlovák állam első éveiben viszonylag jó volt a német megrendeléseknek és németországi munkalehetőségeknek köszönhetően. A háború második szakaszában azonban az életszínvonal jelentősen csökkent.

A március 23-i tananyag:

A szlovák nemzeti felkelés – Slovenské národné povstanie

A **demokratikus polgári ellenállás** a Csehszlovák Köztársaság (CSSZK) visszaállítására törekedett. **A kommunista ellenállás** képviselőinek célja eleinte egy „szovjet Szlovákia“ volt, amely a Szovjetunió részévé vált volna. Csupán később kezdtek el a kommunisták is a CSSZK megújításán munkálkodni. Ez vezetett az ellenállás egyesítéséhez és a **Szlovák Nemzeti Tanács (SZNT)** megalakításához.

Az SZNT 1943-ban a **karácsonyi egyezményben** elfogadta a programját a CSSZK újra alakításáról. A célokat fegyveres felkelés útján akarta elérni.

A felkelés fő fegyveres erejét a Szlovák Állam hadseregében harcoló katonáknak kellett volna alkotniuk, akiknek a kellő pillanatban a németek ellen kellett volna fordítaniuk fegyverüket. Ez azonban csak kis részben valósult meg.

Szlovákiában 1944. augusztus 29-én tört ki a fegyveres ellenállás, amikor a német katonaság és rendőrség megkezdte a szlovák területek megszállását. A felkelés központja Besztercebánya (Banská Bystrica) volt, itt székelt a Szlovák Nemzeti Tanács. A felkelés jórészt partizánháborúvá vált. Két hónapos harc után a felkelők vereséget szenvedtek a jobban felfegyverzett és tapasztaltabb német hadseregtől.

Szlovákiában augusztus 29. államünnep. Miért? Válaszold meg szóban!